

Beredskabsplan og handleguide ved ekstremisme og radikalisering

April 2024

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

Indholdsfortegnelse

1. Læsevejledning	3
2. Indledning	3
3. Definition af ekstremisme og radikaliserings.....	4
3.1 Definition af ekstremisme	4
3.2 Definition af radikaliserings	4
4. Vigtig viden for dig som fagprofessionel	4
4.1 Brug dine kollegaer og leder til sparring.....	4
4.2 Den professionelle tvivl	5
5. Tegn på ekstremisme og radikaliserings og handlemuligheder	5
5.1 Handling ved bekymring, mistanke eller behov for akut handling.....	6
6. Ressourcepersoner, sparring og viden	6
6.1 Ressourcepersoner for 0-17 års området i Frederiksberg Kommune.....	6
6.2 Ressourcepersoner for over 18-års området i Frederiksberg Kommune.....	6
6.3 Sparring og vidensorganisationer.....	7
7. Opfølgning og vedligeholdelse	8
8. Lovgivning på området (ikke udtømmende).....	9

1. Læsevejledning

Denne beredskabsplan er henvendt til fagpersonale på børne- og ungeområdet, uddannelses-, beskæftigelses-, social- og integrationsområdet samt øvrige medarbejdere med direkte borgerkontakt med børn, unge og voksne i Frederiksberg Kommune. Beredskabet har til formål at understøtte, at medarbejdere og ledere i Frederiksberg Kommune kan bidrage til at forebygge og håndtere problemstillinger med ekstremisme og radikalisering. Beredskabsplanen definerer hvad ekstremisme og radikalisering er, og giver overblik over, hvordan arbejdet med forebyggelse og håndtering af ekstremisme og radikalisering er organiseret i kommunen. Beredskabet indeholder også vejledning til særlige opmærksomhedspunkter, handleveje og kontaktpersoner, når ledere og fagpersoner oplever tidlig bekymring, mistanke eller behov for at handle mere akut på problemstillinger vedrørende ekstremisme og radikalisering.

Sidst i beredskabsplanen findes actioncards, som kan hjælpe til at give et hurtigt overblik over handlemuligheder og kontaktpersoner i sager vedrørende henholdsvis børn og unge fra 0-17 år og borgere, der er fyldt 18 år.

2. Indledning

Tilgangen til at forebygge ekstremisme tager udgangspunkt i, at ekstremisme har mange forskellige negative konsekvenser. Ekstremisme kan skade menneskers sociale trivsel og demokratiske dannelse, og kan forårsage terrorhandlinger, vold, trusler, hærværk og andre hadmotiverede forbrydelser.

Det følger af barnets lov § 15 stk. 3 at:

'Kommunalbestyrelsen skal udarbejde et beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme blandt børn, unge og deres familier. Beredskabet skal udformes skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres. Kommunalbestyrelsen skal revidere beredskabet løbende efter behov, dog som minimum hvert fjerde år.'

På denne baggrund er der udarbejdet 'Beredskabsplan og handleguide ved ekstremisme og radikalisering', som sikrer, at du som medarbejder eller leder kender din rolle og dit ansvar og ved, hvordan du skal håndtere situationen, når der opstår en bekymring, mistanke eller viden om, at en borger er på vej ind i ekstremisme eller er blevet radikaliseret. Der er desuden udarbejdet en særskilt beredskabsplan og handleguide ved negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.

I Frederiksberg Kommune arbejder vi i vores tilbud overordnet med tidlig forebyggelse. Hver dag bliver der på tværs af børne- og ungeområdet arbejdet med at støtte børn og unge i at indgå som aktive medborgere i demokratiske fællesskaber, og der arbejdes med forebyggelse gennem tværfaglige og helhedsorienterede indsatser gennem fx SSP-netværk og boligsociale indsatser. Begge dele bidrager til at forebygge risikoen for, at børn og unge udviser sympati for ekstremisme eller er på vej til at blive radikaliseret.

Også på voksenområdet er der på tværs af fagområderne generelt en opmærksomhed på, om borgere udviser tegn på adfærd, som kan relatere sig til ekstremisme og radikalisering. Det forebyggende arbejde indgår som en del af den løbende opgaveløsning og udvikling.

Med denne beredskabsplan er der fokus på at anvise konkrete handlemuligheder og formidle viden om tegn og reaktioner i forhold ekstremisme og radikaliserings. I planen og de tilhørende actioncards er der en beskrivelse af, hvordan du skal reagere ved mistanke eller i mødet med borgeren.

Beredskabet skal bidrage til at mindske tvivl og usikkerhed og sikre en hurtig, ensartet og professionel håndtering af alle typer af sager om radikaliserings og ekstremisme.

Denne beredskabsplan samt tilhørende actioncards er en opdatering af 'Frederiksberg Kommunes handleplan mod radikaliserings fra 2016' og afløser denne plan.

3. Definition af ekstremisme og radikaliserings

Frederiksberg Kommune benytter sig af begrebsafklaringerne for ekstremisme og radikaliserings, der er defineret af Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme under Udlændingestyrelsen. Se mere på hjemmesiden stopekstremisme.dk.

3.1 Definition af ekstremisme

Ekstremisme betegner personer eller grupper, som begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med.

Ekstremisme er et fænomen under løbende forandring. Det kommer til udtryk på mange forskellige måder. For eksempel ved at emner som migration, globalisering, væbnede konflikter, klima, biodiversitet, dyrevelfærd, kønsidentiteter m.v. behandles på nye måder eller tages op i nye sammenhænge, hvor man – implicit eller eksplicit – søger at legitimere vold og andre kriminelle handlinger.

De mest udbredte former for ekstremisme i Danmark er ekstrem islamisme, højreekstremisme og venstreekstremisme.

3.2 Definition af radikaliserings

Radikaliserings betegner en kortere eller længerevarende proces, hvor en person tilslutter sig ekstremistiske synspunkter eller legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk ideologi.

Både erfaring og forskning viser, at alle individers og grupperes veje til ekstremisme er forskellige og typisk foregår i et komplekst samspil mellem faktorer på samfunds-, gruppe- og individniveau.

4. Vigtig viden for dig som fagprofessionel

Nedenfor er samlet en række punkter, som du som fagprofessionel skal være opmærksom på, når det drejer sig om mistanke om ekstremisme og radikaliserings.

4.1 Brug dine kollegaer og leder til sparring

Ved bekymring eller mistanke om ekstremisme eller radikaliserings, skal du altid sparre med kollegaer og/eller din leder for at drøfte niveauet af bekymring og handling. Henvend dig me-

get gerne til de interne ressourcepersoner, som har en særlig viden om ekstremisme og radikaliserings og kan vejlede om, hvordan man skal handle afhængig af bekymringens karakter. *Se mere i kapitel 6. Ressourcepersoner, sparring og viden.*

4.2 Den professionelle tvivl

Som medarbejder kan man i nogle tilfælde have fornemmelse af en problemstilling og bekymring, som det kan være svært at få mere viden om. Usikkerheden om, hvad der foregår, kan blive forstærket af frygten for at gøre noget forkert.

For nogle medarbejdere kan grænserne være uklare, og I kan som kollegaer være uenige om jeres vurdering. Som medarbejder er det derfor vigtigt at bruge sin tvivl som drivkraft i arbejdet med forebyggelse og håndtering af bekymringer om ekstremisme og radikaliserings, fx ved at tage fælles drøftelser i teamet/afdelingen.

5. Tegn på ekstremisme og radikaliserings og handlemuligheder

Det kan være svært at vide, om der er grund til at være bekymret. Men der er en række opmærksomhedspunkter, som kan være tegn på, at en person er involveret i ekstremisme eller er på vej til at blive det. Når en række adfærdsændringer og bekymrende tegn optræder på samme tid, kan der være grund til at reagere på det, så bekymringen kan blive undersøgt nærmere.

Opmærksomhedspunkterne er derfor ikke en tjekliste, men alene et redskab, der kan understøtte de faglige overvejelser om rette handling.

Individuelle opmærksomhedspunkter

- Udviser voldsparathed, fx ved at være involveret i voldshandlinger eller voldelige sammenstød.
- Viser interesse for at rejse til udlandet og deltage i konflikter eller træningsaktiviteter, hvor ekstreme grupper er involveret.
- Opsøger hjemmesider, litteratur eller film med ekstremistiske eller voldslegitimerende budskaber.
- Truer, chikanerer eller udøver socialt pres over for andre.
- Er involveret i begivenheder med hadefulde eller voldslegitimerende budskaber.
- Udbreder voldslegitimerende budskaber, fx via sociale medier.
- Viser stor optagethed af en bestemt sag eller person.
- Udtrykker foragt for og intolerance over for andres holdninger.
- Har en prædikende og moraliserende adfærd.
- Udviser tilknytning til ekstreme budskaber gennem sin påklædning, sit udseende eller brug af totalitære symboler.

Opmærksomhedspunkter om sociale forhold og personens netværk

- Færdes i miljøer med let adgang til våben.
- Har social omgang med personer eller grupper, som har ekstreme holdninger.
- Isolerer sig og tager afstand fra familie og hidtidige venskaber.
- Afbryder uddannelse, opsiger job og anden tilknytning til det omgivende samfund.
- Relationerne i familien fremstår usunde.

Kilde: stopekstremisme.dk

5.1 Handling ved bekymring, mistanke eller behov for akut handling

Handlemulighederne er forskellige afhængigt af, om der er tale om et barn eller ung 0-17 år eller en voksen. For alle gælder, at:

- Ved bekymring eller mistanke, søg i første omgang sparring med kollegaer og leder, og søg vejledning hos de interne ressourcepersoner (se kapitel 6).
- Ved behov for akut handling, kontakt politiet på tlf. 114.

6. Ressourcepersoner, sparring og viden

I Frederiksberg Kommune er der udpeget ressourcepersoner, der har en særlig viden om ekstremisme og radikaliserings og kan vejlede om, hvordan man skal handle afhængig af bekymringens karakter. Ressourcepersonerne overtager ikke myndighedsansvaret for den enkelte borger; det vil fortsat ligge hos den ansvarlige myndighedsrådgiver, der tager kontakt.

6.1 Ressourcepersoner for 0-17 års området i Frederiksberg Kommune

For børn og unge 0-17 år skal du henvende dig til SSP

SSP er kommunens tværfaglige samarbejde mellem skolerne, det sociale myndighedsområde og politiet om at forebygge kriminalitet blandt børn og unge. SSP-netværket har specialiseret viden om bl.a. forebyggelse, opsporing og håndtering af ekstremisme og radikaliserings, negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter blandt børn, unge og deres familier.

Kontakt: SSP-kordinator Kenneth Skamby Axelsen
Telefon 28 98 00 84 eller mail keax01@frederiksberg.dk

Ved konkret mistanke skal du altid lave en underretning til familieafdelingen

[Underretninger Frederiksberg Kommune](#)

Telefon (alm. åbningstid): 3821 3616. Ellers telefon 2898 3650

6.2 Ressourcepersoner for over 18-års området i Frederiksberg Kommune

Der er udpeget en ressourceperson som står til rådighed for det samlede voksenområde – herunder voksensocial, ungecentret og beskæftigelsesområdet.

Kontakt: Uddannelsesvejleder og konfliktvejleder Torben Kofoed-Nielsen
Telefon 28 98 03 46 eller mail toko01@frederiksberg.dk

OBS! Hvis der er hjemmeboende børn under 18 år, **skal der laves en underretning til familieafdelingen** [Underretninger Frederiksberg Kommune](#)
Tlf. (alm. åbningstid): 3821 3616. Ellers tlf. 2898 3650

6.3 Sparring og vidensorganisationer

Der findes flere eksterne instanser, der kan understøtte kommunerne i forbindelse med sager om ekstremisme og radikaliserings.

Første kontakt går gennem Frederiksberg Kommunes ressourcepersoner

Som medarbejder i Frederiksberg Kommune skal du i første omgang kontakte kommunens egne ressourcepersoner og aftale nærmere om det videre forløb. Ressourcepersonerne har en særlig viden og vil sammen med dig kunne afklare, hvem det kan være relevant at kontakte i det videre forløb. **OBS! dog ved alvorlig akut bekymring rettes henvendelse direkte til politiet, jævnfør actioncard**

Du er selvfølgelig altid velkommen til at søge generel viden om ekstremisme og radikaliserings hos de nedenfor oplyste aktører.

Infohus-samarbejdet

Frederiksberg Kommune er en del af et fast etableret og velfungerende infohus-samarbejde (infohus kommune). Infohuset er et kriminalpræventivt samarbejdsforum mellem Frederiksberg Kommune, Københavns Politi samt andre relevante myndigheder.

Det overordnede formål med infohus kommune er at skabe et lokalt myndighedskoordinerende samarbejde, hvor kompetencer samles til en systematisk, koordineret og kvalificeret analyse og vurdering af bekymringer for ekstremisme. De centrale aktører i infohus kommune er infohustovholderen fra politikredsen og infohustovholderen fra kommunen. I Frederiksberg Kommune er det ressourcepersonerne, som er kommunens infohustovholdere.

Det er således ikke et forum for myndighedsbeslutninger. De respektive myndigheder forvalter og iværksætter selv foranstaltninger og tiltag i henhold til gældende lovgivning.

Kommune og politi modtager løbende henvendelser, hvoraf nogle har en karakter, som falder inden for infohusenes arbejdsområde. Det er risikoen for kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, der definerer, hvorvidt en bekymring er relevant at arbejde videre med i regi af infohuset.

Politikredsens og kommunens infohustovholdere vurderer som udgangspunkt i fællesskab, om en bekymring falder inden for infohusenes arbejdsområde om at forebygge kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv.

Du kan læse mere om [infohus-samarbejdet her](#).

Hotline mod radikalisering

Hotline mod radikalisering fungerer som et samlet nationalt kontaktpunkt, hvor alle i det danske samfund – både fagpersoner og andre borgere – kan henvende sig, hvis de har konkrete bekymringer om ekstremisme. Hotlinen er bemannet med erfarne medarbejdere inden for forebyggelse af ekstremisme og bistår med kvalificeret rådgivning.

Hvis du ønsker det, kan du henvende dig anonymt. Husk at nævne det ved samtalens begyndelse, hvis du ønsker anonymitet.

Telefon: 41 74 90 90 (kl.8-22)

Politiet

Hvis en borger er truet eller udsat for kriminelle handlinger, skal politiet orienteres. Københavns Politi kontaktes på.

Telefon 114.

Ved alvorlig overhængende fare ringes 112.

7. Opfølgning og vedligeholdelse

Denne beredskabsplan er godkendt af kommunalbestyrelsen i april 2024. Beredskabsplanen er udarbejdet af en arbejdsgruppe på tværs af Frederiksberg Kommunes børne- og ungeområde samt social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet.

Hvert område har ansvar for løbende implementering og kendskab i eget område.

Børne- og ungeområdet har ansvar for koordinering af den løbende revision efter behov, dog som minimum hvert fjerde år.

8. Lovgivning på området (ikke udtømmende)

Retsplejeloven

- § 115 Videregivelse af oplysninger om enkeltpersoner private forhold til andre myndigheder

Servicebogen

- §§ 153 og 154 Den sociale underretningspligt

Barnets lov

- § 15 Udarbejdelse af beredskab og handleplan for negativ social kontrol, æresrelaterede konflikter og ekstremisme
- § 18 Screening og foretagelse af risikovurdering
- § 113 Særlig ungestøtte 18-22 år
- § 133 Skærpet underretningspligt (under 18 år)

Folkeoplysningsloven

- § 4a Regler om tilskud

Straffeloven

- § 81 stk. 6 Skærpende omstændigheder ved personrettede hadforbrydelser
- § 266b Udbredelse af trusler, forhånelser og nedværdigelse af særlige grupper
- § 114 Fremme af terror
- § 101a Fremmedkrigere

Udlændingeloven

- § 21b Bortfald af opholdstilladelse

På dette link på www.stopekstremisme.dk kan du holde dig opdateret på [aktuel lovgivning](#).